

فاویسم چیست؟

فاویسم یک بیماری ارثی خونی می باشد که به علت کمبود یکی از آنزیم های گلوبول قرمر ایجاد می شود. این بیماری وابسته به جنس بوده و بیشتر در مردان دیده می شود. بیماران در حالت عادی کاملاً طبیعی بوده و هیچگونه علامتی ندارند مگر آنکه با مواد اکسیدان (خوراکی با استنشاقی) مواجهه پیدا کنند که در این صورت دچار حالات حاد بیماری می شوند.

فاویسم در کودکان

این بیماری در نوزادی اغلب به صورت زردی بروز می کند. فاویسم در نوزادان از یک تا ده سالگی شایع است و بچه های زیر پنج سال بیشتر به آن مبتلا می شوند. در کودکان زیر یک سال حتی از طریق خوردن شیر مادر هم اتفاق می افتد.

ممکن است فاویسم برای اولین بار با غش کردن بروز کند بهتر است در صورت مشاهده همچنین حالتی حتماً به پزشک مراجعه شود. در بیماری فاویسم گلوبول های قرمز خون در مواجهه با مواد اکسید کننده از بین می روند. این مواد به شرح زیرند:

- باقلا
- بنزن و نفتالین (استنشاق بوی آنها)
- حنا

داروهایی مانند:

- کوتریموکسازول
- آسپرین
- نالیدیکسیک اسید
- کلرامفنیکل
- نیتروفرانتوئین
- داروهای ضد مالاریا

مواد غذایی که بیماران فاویسمی نباید مصرف کنند:

— حبوبات (نخود، عدس، لپه و سویا)

— باقلا

— نعناع (منتول) حتی در خمیردندان و آبنبات ها

— ویتامین C (به میزان زیاد مشکل ساز است)

— ویتامین K



بیماری فاویسم چه علائمی دارد؟

وقتی کودک شما در معرض بعضی از داروها قرار گیرد و یا به بعضی از عفونتها مبتلا شود و یا باقلا به هر شکل (خام یا پخته) مصرف نماید، ۲۴ تا ۴۸ ساعت و بعضی اوقات ۵ تا ۲۴ ساعت پس از تماس، علائم به شکل تب، تهوع، استفراغ، دل درد، اسهال، تیره شدن رنگ ادرار، رنگ پریدگی، سرگیجه، کم شدن ادرار و طپش قلب نمایان میشود. در صورت مشاهده علائم فوق کودک خود را به نزدیکترین مرکز درمانی برسانید.

در موارد پیشرفته کاهش سطح هوشیاری و افت فشار خون نیز اتفاق می افتد.

علائم بیماری در دوره نوزادی خود را به صورت زردی نوزاد نشان می دهد بنابراین تمام نوزادان مبتلا به زردی از لحاظ این بیماری بررسی می شوند.

در صورتیکه کودک شما مبتلا به فاویسم است موارد زیر را رعایت

کنید:

رژیم غذایی کودک شما عادی است بجز اینکه مجاز به مصرف باقلا (خام یا پخته) نمیشود. تا حد امکان از تماس کودک با پوست باقلا نیز خودداری کنید. حتی کودک فاویسمی خود را به مزارع باقلا هم نبرید. f اگر به کودک فاویسمی خود شیر میدهند شما هم باید از مصرف باقلا خودداری کنید و اگر حتی یک دانه هم مصرف کردید باید تا ۳ روز شیر مادر را قطع کنید f. در صورت بروز تب، کودک را با آب ولرم تشویه کنید. از شیاف استامینوفن استفاده و به نزدیکترین مرکز درمانی مراجعه نمایید f. هیچ دارویی را بدون نظر پزشک به کودکتان ندهید و در صورت مراجعه به پزشک حتماً به وی بگویید کودکتان فاویسمی است f. علائم حمله فاویسم بصورت تب، تهوع، استفراغ، سرگیجه و بیحالی، زردی و پررنگ شدن ادرار به رنگ چای و یا گاهی به رنگ خون و کم شدن میزان ادرار میباشد. در اینگونه موارد به کودکان مایعات شیرین و بیرنگ مانند آب بسیار و یا آب انگور بدهید و به درمانگاه یا بیمارستان مراجعه کنید.





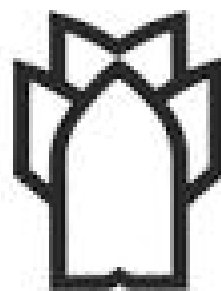
سلامتی روز افزون شما آرزوی ماست

فاویسم در نوزادان

واحد آموزش سلامت

آیا دختران به بیماری فاویسم مبتلا می شوند؟

هرچند این بیماری وابسته به جنس است و در جنس مذکر بیشتر دیده می شود و اکثر افراد مونث دارای نقص آنزیمی بدون علامت هستند ولی بیماری به صورت علامت دار در دختران خصوصا در کشور ما نیز به وفور دیده می شود . لذا بررسی جنس مونث و اقدامات پیشگیرانه در این جنس نیز توصیه می شود .



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

منبع:

<https://pchd.sbm.ac.ir/index.jsp?pageid=30575&p=1>

مرکز تحقیقات بیماریهای خونی مادرزادی کودکان

تلفن : 08316135014

فاویسم و ازدواج

بعد از تشکیل خانواده تنها در صورتی بچه ها به بیماری فاویسم مبتلا می شوند که در یکی از حالت های زیر قرار گیرند .

- بیماری از پدر خانواده به دختر منتقل می شود .
- امکان انتقال بیماری فاویسم از پدر به پسر وجود ندارد .
- اگر مادر خانواده ناقل بیماری فاویسم باشد حدود ۵۰٪ احتمال دارد پسر خانواده هم به فاویسم مبتلا شود .

والدین برای پیشگیری از فاویسم در کودکان باید چند کار ساده زیر را انجام دهند تا خطر ابتلا را کاهش دهند.

- عوامل حساسیت زا را از دسترس کودکان خارج کنند .
- به طور خودسرانه از مصرف هر دارو و مواد غذایی پرهیز کنند .
- از مصرف زیاد ویتامین C و سبزیجات خودداری کنند .
- از حبوبات خاص مانند باقلا و لوبیا استفاده نکنند .
- زنان باردار بدون مشورت با پزشک دارویی مصرف نکنند .

